

informační servis 48

cena 2 Kčs NEZÁVISLÉ TISKOVÉ STŘEDISKO 19.-26.2.1990



listě: Přes spáleniště, přes krvavé řeky
• Komunismus je strach • Kdo tu nežije,
neuvěří • Voják z povolání • Strašák
demokracie • Slavná minulost • Je čas
vyložit karty • 25. únor - výročí nastolení
sovětské vlády v Gruzii • *atd...*

mečná lahůdka obohatily jejich stůl. Dovolím si ho skromně parafrázovat - možná by se problémy se starými lidmi (nejen bytové) daly jednoduše vyřešit humánní likvidací...

Občas jsem se setkala s tím, že mladí lidé, kteří měli rodinu a neměli byt, žehrali na "bábu (popř. dědka), která se roztahuje sama ve třípokojovém bytě". Samozřejmě je to zástupná zášť: zlobit se měli na stát, který - ač se ustanovil garantem prakticky všeho - nebyl schopen zajistit ani dostatek bytů. Jenže zlobit se na stát bylo nebezpečné, stát měl různé prostředky, jak nespokojené umlčet. A co zmůže jeden stařec? Navíc každý totalitní režim podporuje závist a nedůvěru mezi svými obyvateli. Není to beze smyslu - nespokojenost se vybjí tím, že si lidé ubližují navzájem, a navíc nehrozí, že se proti režimu spojí. Nepodlehli jsme tomuto tlaku příliš snadno a v příliš velké míře?

Zákon o hospodaření s byty ani nepředstírá, že měří všem stejně: na obyvatele služebních bytů se citované předpisy nevztahují, ty platí jen pro "obyčejné lidi". A teď mi, prosím vás, řekněte: co to je za zvrácenost, že zákon stanoví, na kolika čtverečních metrech smíme bydlet? Jak může majitel chtít za byt jednou tolik a podrubé jinak - jen podle toho, kolik lidí v něm bydlí? Byt je přece pořád stejný, náklady na jeho vystavění a údržbu se nezměnily.

Vlčnicki víme, že se bytový zákon obchází; těžko by se dalo spočítat, kolik lidí je (aspoň v Praze) přihlášeno v bytech, v nichž nebydlí. Víme ale také, že to většinou nedělají z nějaké zvrácené choutky přelstít stávající právo, ale z holé nezbytnosti. Získat byt, zejména v Praze, je nesmírně obtížné. Nová vláda převzala spolu s dalšími dluhy minulého režimu i bytový problém a je pochopitelné, že jej nemůže vyřešit za měsíc ani za rok. Před zákonodárcem však stojí - kromě dalších - i úkol vypořádat se neprodleně s jedním z dědicův totality, které nám odkázala v podobě zákona o hospodaření s byty.

Zákon č. 411/1964 Sb. o hospodaření s byty:

par. 38 odst. 1: Místní národní výbor může zrušit právo užívat byt nadměrný.

odst. 2a: Byt je nadměrný, připadá-li z úhrnu podlahové plochy obytných místností na uživatele bytu a na každého dalšího příslušníka jeho domácnosti více než 18 m²; k součtu této výměry podlahové plochy se připočítává ještě 6 m²; nebydlí-li však s uživatelem bytu příslušník domácnosti, 6 m² se nepřipočítává.

Vyhláška č. 1771/1964 Sb., již se provádí zákon o hospodaření s byty:

par. 2: Uživateli bytů, které se stanou nadměrnými na základě ustanovení par. 38 zákona č. 411/1964 Sb., umožní národní výbor uskutečnit výměnu bytu podle ustanovení par. 29, a to do 3 měsíců od vzniku nadměrnosti bytu.

Jestliže uživatel bytu během 3 měsíců výměnu neuskuteční nebo jí alespoň nenavrhne, může národní výbor zrušit právo užívat byt podle ustanovení par. 38.

par. 11: Zrůžnění úhrady pro větší podlahovou plochu obytných místností

1) Pro větší podlahovou plochu obytných místností se zvyšuje úhrada za užívání bytu, u něhož z úhrny podlahové plochy obytných místností připadá na uživatele bytu a na každého příslušníka jeho domácnosti více než 12 m². Bydlí-li v bytě s jeho uživatelem aspoň jeden příslušník jeho domácnosti, připočítává se k součtu této výměry podlahových ploch ještě 6 m²; tvoří-li domácnost více rodin, připočítává se na každou další rodinu 6 m²...

3) Zrůžnění úhrady se provádě tak, že úhrada připadající na podlahovou plochu obytných místností bytu se zvýší o tolik procent, o kolik procent převyšuje podlahová plocha obytných místností plochu stanovenou v odstavcích 1 a 2.

Petruška Šustrová

OD SECESE K REÁLNÉMU KOMUNISMU?

Břevnov je stará městská čtvrť, která má své specifické rysy. Vznikla vlastně už v roce 993 založením benediktinského kláštera Markéta a rozrostla se pak hlavně v 19. století stavbami měšťanských

domů, povětšinou secesních. Nenašli bychom tu sice ono ono styl, jak jej známe z centra Prahy, ale tím spíš mají tato místa neopakovatelný ráz. Největší rozkvět Břevnova bychom mohli asi začítkem našeho století, když byl na obchodní Bělohorský jeden krámkem vedle druhého. Věhlasný zahradní restaurace s kořatými korunami kaštanů více a více hostů a rodinky s dětmi cházely na procházky do Hvězdy nebo na nedaleký Peřín.

Po válce se ale všechno změnilo, domáci se vystěhovali, byty konfiskovány, aby pak na nich vyrostly nové domy s ústředním topením nebo zdravotní středisko. Secesní domy začaly chátrat, efektní fasády opadávat a byty vlnout a plesnivět. Problémům se přistupovalo ryze v duchu doby. Na zavřených dveřích rezivěly rolety, protože k zásobování přece stačí dvě samostatné samoobsluhy, byty nikdo opravovat nebude, neboť by to stálo peněz. Jednou za pět let (to když se blížila spartakiáda) byty Břevnova těsně přiléhající ke Strahovu trochu oprášeny, nápis chody dostaly nové skleněné vývěsní štíty, našlo se zábradlí roh postavila nová trafika.

Socialističtí architekti ale dostali geniální nápad. Proč všechny opravovat, mnohem jednodušší bude, když všechno zbouráme a postavíme krásný nový paneláky. Báby nás pak aspoň přestanovaly, že jim doma teče na hlavu, anebo si budou stěžovat na mu jinýmu na Jižním městě, kam je vystěhujeme.

Byl rozpracován vsukku unikátní projekt. Všechno bylo zbouráno, na místo dvou- až třípatrových starých domů by se vyrostly jakési podkovovité sedmipodlažní nádhery z panelů. V nejstranějším kopci by vyrostl dům pro dýchadce, do kterého by se chudáci přizpůsobili asi těžko škralobi. Ostatně takový obraz není potřeba bálit, stačí si zajet podívat se na Žižkov. Existuje výzkum potvrzuje, že lidé, kteří byli celý život zvyklí bydlet ve starém domě, jsou v první týden v paneláku šťastní, protože jim teče teplá voda a mají chod (nebo spíše bakalitovou buňku) hned na předstří. Ale za nějakou dobu jim to začne docházet a propadají do depresí, což v nešťastných případech končí sebevraždou. Takoví lidé ztratili smysl života a nechápou, co v těch obřích ubytovacích vlastně dělá.

V případě Břevnova to sice trochu vypadá, že se blýská na začátku. Ale staré problémy, zděděné po předešlém gamituře národního výboru, trvají. Na opravy peníze nejsou. Soukromníkům domy prodávat nelze, protože plán na rozsáhlou democii ještě nebyl definitivně zrušen. Architekti by možná rádi stavěli namísto těch někde opravdu rozpadajících se bouráček (které se samozřejmě nerozpadají od sebe) malé cihlové domy, ale kdo a z čeho by je postavil? Mamuli monopolní stavební firmy musí proinvestovat peníze a zaměstnat pracovníky na velkých stavbách při montování panelů, jinak se to nerentuje.

Břevnov tedy chátrá dál, byty stále vlnou a plesnivějí, fasády opadají a Břevnovčáci čelají, kdy si budou moci zachránit a obnovit svoji čtvrť sami. Oni by chtěli, ale zatím mají svázané ruce nesmyslnými předpisy. Jak dlouho jim jejich trpělivost vydrží?

Lucie Váňová (Klub za záchranu starého Břevnova)

ZVŮLE BÝVALÉHO MINISTRA

V roce 1979 přijela na příkaz ministra Ehrenbergera v nově k nové budově Tranzitního plynovodu a ministerstva paliv a energetiky (nad Národním muzeem) "těžká technika a jeřábem vytrhla právě instalovanou sochu Prométhea přinášejícího oheň. Kolaudační komise, autor sochy Václav Frydecký a řečník mohli druhý den pouze konstatovat, že socha je fuč. Zbývá jen dodat, že prošla všemi státními uměleckými komisemi, které se do té doby chovaly papežšitěji než papež. Ministr na písemné protesty nikdy neodpověděl, škodu nezaplatil. Důvodem bylo možné připomenutí Palachova činu. Nyní by socha po kratším pátrání objevena v objektu tranzitní kompresionové stanice v Kouřimi. V evidenci podniku není. Jedna pracovníce váhala, zda ji má označit jako nadnormativní zásobu, pak však přiklonila k odbornému skladnickému termínu - vícenásobná.